

Experiència seleccionada en la modalitat de comunicació oral

DADES DEL CENTRE

Codi del centre	08053364
Nom del centre	IES Josep Mestres i Busquets
Localitat	Viladecans

TÍTOL

Projecte Òrbita

BREU RESUM DE LA PRÀCTICA

Aquest és un projecte de diversificació curricular desenvolupat pels IES de Viladecans amb l'objectiu primordial de combatre el fracàs escolar i el risc d'exclusió social de part de l'alumnat de la població. Amb aquest propòsit es va prendre la decisió a la Xarxa Local de Transició Escola Treball (XLTET) de fer un projecte col·laboratiu per tal que alguns dels nostres alumnes desenvolupessin tasques educatives en entorns laborals propers. És per això que es va demanar la participació del Departament d'Educació i del Centre de Promoció Econòmica i Serveis a les Empreses de l'Ajuntament de Viladecans per tal de sensibilitzar a les empreses de l'objectiu del projecte. Des del curs passat alumnes de tots els IES de Viladecans reben aquesta formació educativa en empreses i institucions educatives i municipals, que es corresponen amb un màxim d'un terç del seu horari lectiu.

DESCRIPCIÓ

Curs acadèmic	2006-2009
Punt de partida	<p>El projecte neix de la necessitat compartida pels Instituts d'Educació Secundària de Viladecans en el marc de la Xarxa d'aplicar estratègies d'atenció a la diversitat de l'alumnat, que permetin donar resposta a les seves necessitats educatives, tot assolint els objectius previstos de l'etapa a partir de metodologies específiques i una organització dels continguts, activitats pràctiques i, en el seu cas, matèries, d'una manera diferent a l'establerta amb caràcter general.</p> <ul style="list-style-type: none"> – En general, es detecta en tots els centres un grup reduït d'alumnat amb una sèrie de problemes, coincidents i predominants, com són el rebuig escolar, l'absentisme, els contextos sociofamiliars desafavorits o bé en

crisi i amb poques oportunitats educatives, dificultats relacionals i en els processos conviviais, amb conseqüències de fracàs escolar, conductes de disrupció, agressivitat, conductes de risc i dependència, etc.

D'altra banda, ens trobem en un context favorable:

- El treball en xarxa a Viladecans i el SLTET.
- Un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Viladecans i el Departament d'Educació: El Pla Educatiu d'Entorn.
- L'experiència amb els alumnes de l'aula oberta.
- Els plans de millora a cada IES.
- La implicació directa dels professionals i de la inspecció.
- El nou marc normatiu.

Objectius

Objectius marc:

- Donar resposta a les necessitats educatives d'alumnes amb risc d'exclusió en el tram final de la seva escolarització obligatòria.
- Reconduir actituds i provocar l'interès per la seva formació.

Objectius educatius amb els alumnes:

- Evitar el fracàs escolar d'aquests alumnes, que per les seves característiques i biografies personals i escolars, no sempre encaixen en l'oferta educativa.
- Aconseguir, en conseqüència, atendre'ls de maneres més ajustades a les seves competències i qualitats personals per accedir al currículum de l'etapa de secundària obligatòria i acreditar d'acord amb els seus objectius generals i competències bàsiques.
- Fer possible un bon clima de treball, potenciant actituds bàsiques de convivència, respecte i tolerància.
- Positivar l'aprenentatge escolar i atribuir-li sentit.
- Potenciar valors com la responsabilitat, el compromís personal i grupal, la superació i l'esforç.
- Millorar les habilitats socials i incidir en conductes més prosocials.
- Establir processos de millora de l'autoconcepte i l'autoestima.
- Millorar l'autonomia personal i la capacitat de previsió.
- Orientar els alumnes escolarment i professional i despertar interessos en les famílies oferint alternatives viables a les necessitats educatives dels seus fills formatius i professionals.
- Implicar les famílies en els objectius educatius i millorar, alhora, les relacions centres.

Desenvolupament de l'experiència

Després del contacte amb les entitats col·laboradores facilitat pel Centre de Promoció Econòmica i Serveis a les Empreses "Can Calderón" de l'Ajuntament de Viladecans s'arriba a establir convenis amb les següents característiques:

- La flexibilització horària és un requisit necessari per adequar l'adaptació curricular i els recursos disponibles.

- Les activitats formatives fora del centre no poden superar les 10h (30% de l'horari).
- Tenen com a finalitat que l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits pugui ser un element motivador i també que l'apropament a la relació adulta que s'estableix entre agents laborals pugui ser un element potenciador de comportaments madurs que permetin a aquests alumnes l'assoliment dels objectius generals de l'educació secundària obligatòria.

A nivell organitzatiu dels centres això comporta:

- L'estructura organitzativa del centre podrà permetre que cada alumne/a pugui tenir un currículum personalitzat, que fins i tot podrà variar cada trimestre si es considera necessari.
- Cada alumne/a que participi en aquest projecte estarà integrat en un dels grups de 3r o 4t d'ESO, essent aquest el seu grup de tutoria i participarà en el Projecte quan sigui adient.
- L'equip docent elaborarà un currículum adaptat a les necessitats formatives de cada alumne/a amb la finalitat que amb aquest pugui assolir les competències bàsiques.

**Treball competencial
(metodologia/tipologia
d'activitats/organització social)
Veure annex guia
d'ús**

Aspectes Metodològics

- Es recorre al treball individualitzat que respecti els diferents ritmes d'aprenentatge dels alumnes.
- Es realitzen tasques en equip per aprendre i aplicar les habilitats socials.
- Sempre es requereixen pautes de treball molt clares i concretes.
- Els alumnes han de tenir uns objectius a assolir i unes activitats concretes a realitzar, però sovint hi ha una certa opcionalitat i flexibilitat en l'ordre de realització.
- És importantíssim que rebin les correccions i les valoracions amb immediatesa i que aprenguin, alhora, a participar d'aquestes, per estimular la presa de consciència sobre el propi aprenentatge.
- Cal una acció tutorial continuada per a la distribució de tasques i coordinació del professorat responsable; les accions de presentació als pares; les accions de promoció i divulgació del projecte; la planificació i revisió contínua de les estratègies educatives (grups reduïts, interdisciplinarietat, treball teòric i pràctic, planificació, seguiment i control permanent de tasques, assistència, incidències, etc.), l'avaluació continuada i l'autoavaluació amb sessions grupals de revisió i entrevistes individuals.
- És important que els alumnes tinguin contacte amb situacions especialment motivadores, funcionals, vinculades a la realitat laboral i professional: experiències en el món laboral, experiències formatives i laborals d'exalumnes del projecte...
- Fer una orientació acadèmica i professional personalitzada.

Acció tutorial

- L'acció tutorial continuada és fonamental i com en tots els altres aspectes referents a aquests alumnes, requereix una capacitat de flexibilitat del professorat per adaptar-se a les situacions del grup i aprofitar les oportunitats de treball d'un o altre aspecte en funció de la dinàmica i les situacions que es van produint tant a l'entorn de l'aprenentatge com en les situacions personals de cada alumne i relacionals del grup.
- L'acció tutorial es concreta en un seguiment continuat que inclou tasques diverses com: control i coordinació entre el professorat de l'assistència diària i horària, seguiment, anàlisi, propostes i actuacions sobre incidències, entrevistes individuals freqüents amb els alumnes, entrevistes amb les famílies, de valoració i seguiment dels alumnes...

Adaptació del currículum

Es tracta d'assolir competències bàsiques i, per tant, les adaptacions del currículum estableixen prioritats clares.

Les adaptacions requereixen també de flexibilitat per respondre a necessitats educatives que poden canviar molt d'un alumne a un altre.

Les activitats, amb diferents nivells d'aprofundiment, siguin més o menys abstractes o bé manipulatives, han d'aconseguir trencar la dinàmica de fracàs dels alumnes.

Aquests han de percebre que les poden resoldre amb èxit i han d'incidir clarament en una millora de l'autoestima, perquè puguin modificar la seva actitud cap a l'aprenentatge.

Les adaptacions han d'anar orientades a aspectes funcionals, vinculats a la vida quotidiana.

Activitats d'aprenentatge

Els alumnes requereixen sempre activitats orientades a resultats pràctics i funcionals, que percebin com a útils i aplicables a la vida quotidiana.

Temporització

- 2006-2007: Elaboració del Projecte de Diversificació Curricular general i individuals de cada IES, i concreció de la participació de l'Ajuntament de Viladecans.
- 2007-2008: Inici del PDC amb 3 alumnes de cada IES.
- 2008-2009 Ampliació de l'experiència amb 5 alumnes per centre.

Recursos humans i materials

Hi ha una implicació directa dels professionals vinculats a la psicopedagogia o a l'atenció a la diversitat, professors específics de matèries o tallers que conformen el projecte, així com altres professionals de diferents serveis o entitats d'entorn. Sempre hi ha també algun membre de l'equip directiu. També hi ha la intervenció i col·laboració de l'EAP, així com de la Inspecció educativa.

També hi ha implicats professionals de les empreses, entitats o centres col·laboradors.

Es constata la necessitat de comptar amb espais i materials que permetin

una combinació alternada d'activitats intel·lectuals amb altres de manipulatives, acostades a la realitat dels alumnes: mitjançant aquestes, els nois i noies poden trobar un sentit útil i precís a la seva formació, vinculant-la a un sentit pràctic, que sovint permet major immediatesa de resultats.

Els centres valorem molt positivament l'experiència. D'una banda perquè hem pogut compartir i intercanviar experiències del treball de les aules obertes dels 4 centres. Ha permès un treball conjunt entre els tutors d'aquestes aules i consensuar un projecte comú.

Valoració i conclusions

Les experiències professionals dels alumnes han estat molt satisfactòries pel seu desenvolupament personal i per potenciar les seves pròpies motivacions personals així com per integrar-se en altres entorns aliens al centre.

Cada alumne s'ha adaptat satisfactòriament a les expectatives previstes i, a més, han establert un vincle molt afectiu i personal amb les personals responsables de cada entitat col·laboradora.

Cal remarcar que l'experiència ha estat molt positiva pels alumnes i, per tant, s'ha cregut convenient ampliar-ne el nombre en el conveni d'enguany.

Documentació complementària

Aspectes innovadors

La clau està en:

- Considerar l'individu com a ciutadà abans que alumne. "Un alumne absentista és alhora un ciutadà que pot comportar un impacte negatiu en el municipi, un futur pare de família...".
- Corresponsabilitzar les empreses i les entitats del municipi en l'educació dels seus ciutadans.
- Utilitzar l'entorn real com a espai educatiu i com a esfer per tal de predisposar l'alumne al canvi.

Eficiència

Tots els projectes comparteixen un objectiu fonamental: que els alumnes que en formen part puguin obtenir l'acreditació en l'educació secundària obligatòria. Els criteris d'avaluació han de valorar que els alumnes assoleixin els objectius i les competències bàsiques d'etapa, segons la normativa vigent, a partir del seu procés personal de creixement i aprenentatge.

Atès que l'avaluació ha de partir del nivell de competències inicials de l'alumne i de la seva progressió des d'aquest punt, cal tenir molt en compte aquells aspectes singulars que permeten iniciar processos de millora i progrés de l'autoestima i de les expectatives personals.

Criteris d'avaluació

Entenem com a criteris principals d'avaluació:

- Assolir els objectius de la seva proposta curricular, que, lògicament, han de tenir en compte les competències bàsiques i els objectius d'etapa.
- Reduir l'absentisme fins a la seva eliminació.
- Canviar la conducta de l'alumne aconseguint una minva objectiva de la conflictivitat en les seves relacions: amb els companys amb els

professors i, en general, amb els membres de la comunitat educativa, a més de la pròpia família.

- Millorar la capacitat personal d'esforç i de ritme d'aprenentatge.
- Constatar conductes de col·laboració i interès, quan abans hi havia indiferència o negativisme envers l'aprenentatge.
- Adquirir nous procediments facilitadors de l'aprenentatge, millorant els processos metacognitius anteriors de l'alumne.
- Avançar en la capacitat d'autocontrol i en l'ús alternatiu d'habilitats socials.
- Millorar la capacitat d'integració no solament al grup sinó també al centre, de manera que s'observin processos de participació en la vida del centre, a través de representants dels alumnes, d'exposicions de treballs o fins i tot com a organitzadors o monitors d'activitats diverses.
- Constatar en l'alumne l'aparició de noves expectatives d'adaptació social, d'inserció laboral o de continuïtat de la formació personal.

AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

Coordinació Xarxa Local de Transició Escola Treball de Viladecans

Professorat implicat Tutors d'Aula Oberta dels IES de Viladecans

CONTACTE

Nom i cognoms Gerard Prieto Álvarez

Telèfon 936 580 884

Unitat SE Baix Llobregat II. CRP

